

Nagyvárad Estilap

Ára 3 lei

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANO
főszerkesztő

X. évfolyam
296. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDŰS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Szombat, 1928. december 29

Százezrekre menő kár származott a tegnapi záróra rendelet miatt

A váradl kereskedők kétségbeesetten tiltakoznak a hasonló megpróbáltatások ellen

A karácsony harmadnapjára kiadott és minden méltányos alapot nélkülöző záróra rendelet olyan megrázkódtatásnak tette ki Várad amugy is agyonnyomorított kereskedelmét, a melynek következménye nem is tűnhet el nyomtalanul. *Hozzávetőleges számítás szerint is, több-százezer lejre tehető az a kár, amely abból a belügyminiszteri rendeletből származott, hogy karácsony harmadnapján, csütörtökön, mindazok az üzletek zárva tartandók, a melyek ünnep előtt, vasárnap nyitva voltak.* Szóval, a miniszterium így büntette meg a kereskedőket, akik karácsony több bevételt értek el mint más több bevételt értek el, mint más rendes hétköznap. A helyi hatóságok, helyesebben a rendőrprefektúra intézkedéseivel látszólag mindent el akart követni, hogy a rendeleten változtatva, legalább némi enyhülést biztosítson a kereskedők számára. Sajnos, azonban a rendőrségnek, illetve magának a rendőrprefektusnak ez a határozott és egészen nyílt jóindulata, az alantas közegek bákezes intézkedése folytán hihetetlen káoszt idézett elő. Előttünk különösen annál meglepőbb volt ez, mert Reu Illés dr rendőrprefektus már előző nap, karácsony másodnapján közölte velünk, hogy bár a rendeleten, amelyet a miniszterium az egész ország területére egyforma hatállyal léptetett életbe, nem áll módjában változtatni, de tekintve a kereskedők szomorú helyzetét, a maga részéről nem gördit akadályt az elé, hogy nyitva tartassák délelőtt az üzleteket. Így aztán érthető megütközést keltett, hogy a kora reggeli órákban rendőrök járták sorra az összes üzleteket és valóság-gal megakadályozták a kereskedőket abban, hogy üzleteiket kinyithassák. Még ennél is súlyosabb volt a helyzet

a piacon, ahol a falukból beseregő elárusítókat és termelőket valósággal szétkergették.

Egy félóra múlva aztán újabb

rendelet jött, újból megjelentek a rendőrök s most már jóváakarva tenni az előbbi hibát amit elkövettek, azzal engedték meg az üzletek nyitvatar-tását, hogy csupán az alkalmazottak nem tartózkodhatnak bent. Mire azonban az újabb intézkedés megtörténhetett volna, legtöbb kereskedő méltán fölháborodva és tanácstalanul távozott el üzletéből és redőnyeiket lehuzta. Alig néhány üzlet tartott ilyenformán nyitva és most a károkért való felelősség kérdését bizonyosan mindenki igyekezni fog másra áthárítani.

Elsősorban a rendeletet kibocsátó hatósághoz, a rendőrprefektúrához fordultunk a különös intézkedéssel kapcsolatosan, ahol az *Estilap* számára a következő felvilágosítást kaptuk:

— A rendelet hétfőn, a késő déli órákban érkezett meg Bukarestből, így már nem állott módunkban annak publikálásáról gondoskodni. A reggeli lapokban ugyan meg is jelent a rendelet, de, miután annak szövege számos félreértésre adott alkalmat, a Kereskedelmi Csarnok részéről többen fordultak hozzánk felvilágosításért. A Csarnok főtákarával közöltük is, hogy a rendőrségnek nem áll módjában változtatni a rendelet lényegén, azonban a rendőrség a maga részéről nem gördit akadályt az ellen, hogy a főnökök maguk kinyithassák üzleteiket. Szükség volt erre azért, mert véleményük szerint, a belügyminiszter rendeletét az alkalmazottak kérésére adták ki, akik a vasárnapi munkanapért így akarták kárpótolni magukat.

— A rendőrségen különben vizsgálat indult meg annak megállapítása végett is, hogy kinek a hibájából történtek azok a megismétlődő zavarok, amelyek különösen a reggeli órákban fordultak elő.

Beszélgettünk természetesen több fő-utcai kereskedővel is, akik kijelentették, hogy a rendelet olyan váratlanul, szinte meglepetésszerűen érte őket,

hogy nem is volt alkalmuk intézkedéseket tenni. Reggel csaknem minden főnök és az alkalmazottak nagyrésze — a kik ugylátszik, dolgozni akartak volna, — ott voltak az üzletnyitáshoz, de a rendőrök ebben többizben megakadályozták őket. Kijelentették még a kereskedők, hogy a maguk részéről a legszigorubb vizsgálat elrendelését kérik Annál is inkább súlyos a kérdés, mert hiszen értesülésünk szerint, így Kolozsváron is, zavar-

Vasárnap egész nap nyitva lehetnek az üzletek

A nagyváradl rendőrprefektúra hivatalosan közli, hogy vasárnap, e hó 30-án, tekintetel az újévre, az összes üzletek egész napon keresztül nyitva tarthatnak.

A rendelethez a magunk részéről még csak azt fűzzük hozzá, hogy ezuttal bátran kinyithatnak és nyitva tarthatnak a kereskedők, mert ezért a vasárnapért nem fog kellenni egy másik nap zárva tartaniok.

Már januárban összeállítják az adóketető bizottságokat

A pénzügyigazgató kijelentése szerint a kereskedelem, az ipar és a polgárság képviselőinek minden bizottságban helyet kell foglalniok.

A pénzügyigazgatóságon már napok óta folynak az előkészületek, hogy az 1929. évre szóló adókat miként állapítsák meg. A pénzügyminiszteriumból érkezett az adóketetésekre vonatkozólag csaknem valamennyi intézkedés és ennek alapján *Olteanu Alexandru* pénzügyigazgató tájékoztató megbeszéléseket folytat a pénzügyigazgatóság főtisztviselőivel. Ezek a bizalmas tárgyalásokon

a pénzügyigazgató közvetlenül akarja magát informáltatni a város lakosságának helyzetéről.

Felvilágosítást kért a pénzügyigazgató ezenkívül a kereskedelem és az ipar jelenlegi állapotáról.

Értesülésünk szerint, az eddigi rendszertől teljesen eltérően, az idén az adóketetéseket sokkal nagyobb körültekintéssel hajtják végre, mint az előző években. Megszűnik az a kárhozatos rendszer, hogy az egyes bizottságokban helyetfoglaló pénzügyigazgatósági tisztviselőnek döntő befolyása legyen az adóketállapításokban.

Az adóketetéseknél a jövőben kizárólag az adóketelő-mások alapján lehet megállapításokat tenni.

Ugyancsak az adózó polgárság érdekeit kívánja megvédelmezni a pénzügyigazgató azzal az elismeréssel méltó intézkedésekkel, hogy az egyes bizottságokban helyet foglalnai a polgárság képviselőin kívül a kereskedelem és ipar egyes reprezentánsai is. A multak tapasztalatai alapján erre kü-

talánul nyitva tarthaták a kereskedők egész napon keresztül üzleteiket.

De ettől függetlenül, a kereskedők maguk is látták, sőt, többek előtt személyesen is kijelentette Reu Illés dr, rendőrprefektus, hogy alkalmazottak nélkül nyitva tarthatók az üzletek. A prefektus különben a kora reggeli órákban maga adta ki az erre vonatkozó utasításokat az egyes rendőrposztoknak is. Akármilyen idézte fel a káoszt, egy bizonyos, hogy a kereskedőket méltánytalanság és súlyos károsodás érte.

Hasonló zavaroknak sohasem szabad többet előfordulni.

Minőségben, árban
utólérhetetlen
Hófehérke
harisnyaház
Egyesületi-tér, Sas-palota I

nösen azért van szükség, mert nem fordulhat elő az, hogy egy szakmában teljesen ismeretlen és járatlan egyén adhatson latba eső véleményt. Az olyan iparágban, ahol az iparosság túlsúlyban van, a szakmák joggal megkövetelhetik, hogy az ő képviselőik is helyet foglaljanak szükségszerűen az egyes bizottságokban.

A jövő évi adókiutestekkel kapcsolatban, alkalmunk volt beszélgetni Olteanu pénzügyi igazgatóval is, aki kijelentette, hogy a maga részéről oda fog igyekezni hatni, hogy az adókiutesteknél végig az egész vonalon a méltányosság és az igazság érvényesüljön. Amint a példa igazolta — mondotta a pénzügyigazgató, — hiába dilapítanak meg horribilis adóteleteket, ha a kereskedő vagy az iparos, vagy más polgár amugy sem tudja a túlmagas adókat megfizetni. A bizottságoknak mérlegelni kell a mai nehéz helyzetet és csak így lehet elérni azt, hogy az adókiutestek nyomán ne támadjon felzúdulás.

— Remélem — fejezte be nyilatkozatát Olteanu pénzügyigazgató, — hogy az 1929. évi adókiutesteknél semmiféle visszaélés vagy méltánytalanság nem fog előfordulni.

Petrovici cukorkagyár

Str. Alexandri 28. szám alatt
detail-eladásra is berendezkedett, hol
kizárólag friss csokoládék és bonbo-
nok lesznek forgalomba hozva. 1034

Pénztárcák papir- és apró-
pénzhez, berendezett bőr-
és egyéb kazetták nagy
választékban kaphatók a
Nagyváradai Bőröndgyár
Városi Lerakásában
Bul. Regele Ferdinand 1. sz. 1000-7

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR :

Péntek: Mary Dugan bűnpöre.
Szombat (dec. 29.) d. n. 3 és
fél órakor: Dérnyó ifiasszony,
(Herezeg Ferenc rendkívüli si-
kerű színjátékának reprize.
Méréselt helyárrakkal.) Sorozatszá-
m 119.

Szombat dec. 29.) este egyne-
gyed 9 órakor: Mary Dugan
bűnpöre (3-adzor. Bérlet 18.
sz. C.) Sorozatszá-
m 120.

Szombat (dec. 29.) éjjel 11
órákor: Finom kis lakás (éjjeli
előadás, csak felnőtteknek. A
legkacagtatóbb párisi bohózat-
ujdonság. Méréselt helyárrak-
kal.) Sorozatszá-
m 122.

A színházi iroda hírei:

— Minden este: Mary Dugan
bűnpöre. Az egész város a Ma-
ry Dugan bűnpöre-nek hatás-
a alatt áll. Az emberek utcákon
és hivatalokban köszöntés he-
lyett így szólítják meg egy-
mást: Láttát már a Mary Du-
gan bűnpörét? Az egész elő-
adást lélekzetviisszafojtva fi-
gyeli a közönség s a verdikt
kimondása után, amikor a lázas
izgalomból felocsudik a hallga-
tóság, fergeteges tapsviharban
tör ki mindenki. Nincs az az
izgalmas és meglepetésekben,
fordulatokban gazdag bűnügyi
tárgyalás, amely annyira le-
kötné a közönség figyelmét,
mint a Mary Dugan bűnpöre,
melynek legközelebbi előadásai
ma pénteken negyed 9 órakor,
szombaton negyed 9-kor és va-
sárnap 6 órakor lesznek.

— A legnagyobb magyar mű-
vész fellépte Nagyváradon. Va-
sárnap este egyetlenegy üres
helynek nem szabad maradnia a
színház nézőterén. A legna-
gyobb élő magyar színész, a
88-ik életéve felé haladó Szent-
györgyi István fog fellépni
ezen az estén legjobb szerepé-
ben, a Csizmadia mint kísértet
Sass Istvánjában. Ünnepe lesz
ez az este a váradai színháznak
és a váradai közönségnek. A ki-
szereti a színházat, a ki ma-
gyarnak érzi magát, annak je-
len kell lennie és nem szabad

elmaradnia, erről az ünnepi es-
téről. Rendes helyárrakkal, bér-
letszűnetben tartják meg ezt az
előadást.

— Szombaton éjjeli előadás:
Finom kis lakás. Óriási az ér-
deklődés a szombat éjjeli elő-
adás iránt. A legbrilliansabb,
legkacagtatóbb párisi bohózat-
ujdonságot, a Finom kis lakást
fogják előadni. Rengeni fognak
a színház falai szombaton éjjel
a jóízű kacagástól. Előadás
kezdeté pont 11 órakor. Vége
1 óra után néhány perccel.
Rendes helyárrak.

— A Szilveszteri kacagó est.
Hétfőn hallatlanul gazdag mű-
sorral, színes változatossággal
rendez szilveszteri-kabarét a
színház. Három kacagtató egy-
felvonásost fognak színészeink
játszani, amelyeknek címei:
Évforduló, Buzukóné leánykő-
rőben és Kigyűtt az igazság.
Egy kis mulató székely tréfá-
ban fog brillírozni Tompa Sán-
dor és Hoykó Ferenc. Magán-
számok tarkítják a gazdag mű-
sort. Ezenkívül sorsolások lesz-
nek. A színpadról a közönség
között ki fognak sorsolni 10 ele-
ven újévi malacot és 20 üveg
pezsgőt. Sorsjegy nincs. Maga
a belépőjegy egyszersmind a
sorsjegy. Aki megváltja a je-
gyét, annak kilátása van arra,
hogy nyer. Ezenkívül mozi-szi-
nész-avatás lesz: A ki moziszi-
nész, vagy moziszinésznek akar
lenni, az jelentkezik a színpa-
don, ahol egy szakértő és pár-
atlan bíráló bizottság fogja ki-
választani a legalkalmasabba-
kat. A nyertesekről a színház
saját költségén fog próbafel-
vételeket eszközölni s ezeket a
felvételeket elküldik Holly-
woodba úgy, hogy a hétfői es-
etleg egy nagy világkarrier-
nek lesz a kiinduló állomása.

Női- és férfi kabátok, Férfi öltönyök

méret szerint is — és bármely ru-
házkodási cikkek a legolcsóbban
szerezhetők be

részletfizetésre

Rottenberg Márton

cégnél, Str. Nicolae Jorga 15 805

Az utazók december 29-iki művészestéje

Az Erdélyi és Bánati Keres-
kedelmi Utazók Egyesülete öz-
vegy és árvaalapjának céljaira
az idei évben is megrendezi ha-
gyományos művés. 'élyét, a
mely a multak tapasztalatai
szerint mindig a szezon leg-
kiemelkedőbb és legnívósabb
eseménye volt. Az idei műsor
csak öregbíteni fogja a multak
tapasztalatait. Az utazóknak
nagy áldozatok és kapacitálá-
sok után sikerült lekötni a ko-
lozsvári román operaház két
európai nevű starját és pedig
Pop Lya énekesnőt és a 'üne-
ményes tehetségű Elena Pe-
nescu primaballerinát, akik
világvárosi operák műsorszá-
mait hozzák magukkal. Lokáli-
san érdekes élmény lesz Hu-
szár Imre ur énekszáma, ala-
mint egy váradai tr. 'eményi
Weisz Reskó urnővel és Po-
pescu és Mikó urakkal. Dr Os-
vath Kálmán ur konferál. A
műsort tánc követi, egy nagy-
szerű jazz- és cigányzenekarral.
Az estély e hó 29-én lesz, este 9
órákor a Kereskedelmi Csar-
nokban. Az estély i 'ot már ed-
dig is páratlanul meleg és ele-
ven az érdeklődés, ami ér lető
is, mert a résztvevők nemcsak
emberbaráti és szociális eszmét
szolgálnak, hanem egy olyan
műsor élvezetében is lesz ré-
szük, mely önmagában is ma-
gas színvonalu, stílusos és ere-
deti.

Névjegyek

prompt készülnek

Mégay és László

papírkereskedésében. Telefon 523

Hölgyeim!

Selymek vásárlásánál okvetlen
keressék fel üzletemet

Gyári árban

szerezheti be szükségletét,
1 méter I-a creppe-satin 565 lei

GLADIS CSIPKEHÁZ

1082-2 Nagy Sándor-utca 1.

Neyman színház

MA

A cayenei pokol (Bánya)

A legnagyobb filmattrakció
Eszterházy Agnessel

Vasárnapi matiné:

Josephine Bakerrel

A fekete Vénusz

Apollo mozgószház

Ma utoljára:

A titokzatos tengeralattjáró

Holnapról kezdve:

Pat és Patachon
esete Josefina Bäckerre

Vasárnapi matiné:

Jolly-Jocker
és Bálint Cunika fellépte

Szilveszterkor:

Nagy móka est

Filmpalace

Ma először:

A véres szüret

Monumentális film a világ-
háboruból 10 felvonásban.
Dolores del Rio, Edmond Lowe

Jön a nagy újévi műsor:

Kacagi Bajazzó

Lon Chaney-el

Passage mozgószház

8 és 15 leies helyárrakkal!

A Vihar

Fellép:

Miss Lily,

a mulatt erőművész és
partnere.

Szombattól:

A cirkusz három ördöge

Jön az újévi műsor:

Hurok utca 17

A kalandorok krája

FILMPALACE

SZILVESZTERI KABARÉJA

Tánc, ének, tréfák, magánjelenetek és malac sorsolás
60, 50, 35 és 30 leles helyárak!

Kóbor ebek tanyájává züllött a nagyvárad szőlőhegy

A Törkölymérő lakosai menekülnek a kiéhezett kutyafalkák
támadásai elől

A nagyvárad szőlőhegyen, főleg a Törkölymérőnek elnevezett részén, hallatlan állapotok uralkodnak. A hegy lakosai retteghetetlenül töltik életüket és állandó veszedelemben forognak. Nemcsak a teljesen zülalt közbiztonság teszik ezt és nemcsak elvetemült utonállók támadásaitól kell tartani a kora délutáni órákban a hegyre soruló éjjeli sötétségben, de

a hegyi lakók épsége és élete állandó veszedelemben forog a kiver, éhező kutyák támadásai révén, a melyek csoportokba verődve, rohannak végig az elhagyott szőlőhegyi utakon.

Nemcsak a szőlőtulajdonosok szabadon járó kutyái garázdálkodnak, hanem valami titkos kutya-társadalmi érzék a Törkölymérő felé terelte a város összes gazdátlan ebeit. Valóságos ázsiai kutyaveszedelem uralkodik ennek folyománya-ként.

A kóbor, kiéhezett ebek nagy falkákban berontanak a szőlőhegyi gazdaságok szarnyas-udvarába, s a nehezen nevelt csirkék, libák lesznek martalékaikká.

A tetemes anyagi káron kívül, az arrajáró szegény munkás-emberek testi-épsége és élete sincs biztonságban. Természetes, hogy az elvadult, kiver kutyák között akadhat veszett is és egy jó furkósbot nem is mindig elégséges védekezés eszköz a csoportokban portyázó

kutyákkal szemben. Azonkívül, hogy Réz Bertalan hegybíró figyelmét már az ottani lakosok is felhívták a tarthatatlan helyzetre, mi is felszólítjuk

Lovagias ügy

Az új román parlamenti élet meghozta az első lovagias ügyet. Romániában, ha nem is teljesen szokatlan, de legalább is nagyon ritka a parlamenti vitáknak fegyveres elintézése. Magyarországon ezzel szemben majdnem szabállyá vált már, különösen háború előtt. A probléma — teljesen függetlenül helyi és személyi érdekességtől — így hangzik: szabad-e egyedülállóan lovagias utra terelni olyan politikai vitát, amely a törvényhozás termében keletkezett?

Nem is gondolná az ember, hogy ennek a problémának egész világtörténelme van. A párbaj közönkörü intézmény, az affér azonban nem az. Az olyan affér, amelyet bizonyos formák között intéznek el. Vannak egyes történetírók, akik azt állítják, hogy a régi római szenátusban is már egyidőben divat volt a „lovagias ügy”, amelyet természetesen nem fegyverrel, hanem valami amerikai párbaj módjára intéztek el. Sorshuzás útján. Az ilyen afférnak a vesztes félre nézve végzetes következményei lehetnek, mert egyenesen számnázás volt az osztályrésze.

Az igazi lovagias ügy azonban mégis csak a középkorban keletkezett a hűbéri rendszer idejében, amikor mai értelemben vett parlamentek nem voltak. De ahogy a népszavazáson alapuló parlament megjelent Angliában és különösen Franciaországban, a politikai lovagiaskodás szintén megszűnt és néha egyenesen politikai fegyverré vált. Különösen a francia forradalom előtt, alatt és után. A jeunesse d'orée intézménye, a desperádók ekkor tűntek fel és a szó szoros értelmében terrorizálták az ellenpártot.

Az ilyen ügy mai szokás szerint már majdnem kivétel nélkül személyes sértésekből keletkezett. A magyar parlament éppen karácsony előtt szavazta meg az új házszabályreviziót,

ugy Réz Bertalan hegybíró, mint a városi hatóságokat, hogy teremtsenek rendet.

A korzón nem egyszer voltak tanúi, amikor szalon öbeket kergettek meg a gyepmesterek. A gyepmesterek közeli feladata, hogy elsősorban az ilyen alkalmakat használják fel mesterségük gyakorlására, mint, amilyen a hegyen számukra most önként adódik. Felhívjuk dr. Lazar Aurél a Comisia Interimare elnökének és dr. Hasas Sándor állatorvos figyelmét, hogy kellő gondoskodással a hegyet tisztítsák meg a kóbor kiéhezett ebek falkáitól és ezzel állítsák vissza az emberek biztonság érzését. Ma a hegyi lakók remegve gondolnak az esti órákban arra, hogy nehéz városi munkájuk után, hogyan jutnak el az amugy is utatlan utakon hazáig.

amely védekezik a személyeskedések ellen és még ut is megtiltja, hogy az inkriminált kifejezéseket fölvegyék a képviselőház naplójába és közöljék a sajtóval. Ezzel mint a magyar miniszterelnök mondja, főképpen azt akarják elérni, hogy parlamenten kívül álló személyeket, vagy intézményeket se sértsenek meg a parlamentben.

Természetes, hogy ez is inkább politika, mint preventív intézkedés a lovagias afférok megelőzésére. A problémát tehát nem oldja meg. Most előtűnik játszódik le egy ilyen lovagiaskodás, amelyből ha nem is lesz párbaj, de mégis levonható mindenféle tanulság. Az affér tünete annak, hogy a parlamentben a politikai ellentétek élesek és életbevágó fontosságu konverziák teszik nyomottá az atmoszférát. Az izgalom hevében megtörténhetik, hogy valaki elszólja magát és ha megjegyzésének személyes éle van, kész a lovagias ügy.

Önmérsékletet, fegyelmet, higgadságot és önuralmat követel az igazi parlamentarizmus. Mert különben a lovagias affér kompromittálja a tárgyalások komolyságát. Akármennyire is éltebe vagy testi épségbe vágó módon komoly az ilyen affér, magát a parlamentarizmust lealacsonyítja. Habár mindenestre még mindig sokkal méltóságteljesebb elintézési mód, mint ami más országokban divatba van. Inkább vegyenek fel kötettszámra jegyzőkönyveket, minthogy veres a képviselőházban, vagy pedig amint az nem régiben történt a szerb parlamentben az izgalom hevében magáról elfeledkezett elvetemült emberek véres gyilkosságokat kövessenek el.

* Kedvezményes utazás Budapestre. Ujra kapható a fél vízum, Duna igazolvánnyal. Kapható a Hegedűs Hírlapiró-dában.

Harisnyák, kötött és rövidárak
Leitnernél a

Hőseherke-
áruházban

legjobb és legolcsóbbak!

Az Ujságíró Klub Szilvesztere

Az Ujságíró-Klub ez idén is nagyszabású szilvesztert készít elő tagjainak. A klub gondoskodott róla, hogy minden klubtagját értékes ajándékkal lepje meg, amelyet szilveszterestén fog kiosztani. Összeállított a klub ezenkívül egy olyan mulattató és bőkezű műsort is, amely páratlan lesz az idei várad szilveszterben. Magánszerplők és a színház tagjai töltik be az érdekes műsort, a mely bővelkedni fog zenés-számokban és neveltető bohózatokban. A táncolók között értékes jutalmat fog az Ujságíró-Klub kiosztani.

MOZI

PASSAGE- MOZGÓSZÍNHÁZ
MŰSORA:

8 és 15 leles helyárak!

Péntek 5, 7 és 9 órakor: „A VIHAR” és Lilly, a mulatt erőművész.

Szombaton először a „CIRKUSZ HÁROM ÖRDÖGE”.

Ujévi műsor: „HUROK-UTCA 17”.

HEYMAN-SZINKÖR HETI
MŰSORA (Telefon 29.)

Péntek utoljára: A cayenei pokol.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:

Premier! „Natasza hercegnő.”

Vasárnapi matiné: Josephine Bakerrel a Fekete vénus.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: „Natasza hercegnő”.

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Ma utoljára: „A titokzatos tengeralattjáró.”

Szombattól kezdve: Pat és Patachon esete Josephine Bakerrel.

Vasárnapi matiné: „Jolly Jocker.”

Szilveszterkor: Nagy szilveszteri móka-est.

FILMPALACE MŰSORA:

Péntek premier: „VERES SZÜRET”, Dolores del Rio.

Szombat: VERES SZÜRET.

Vasárnap szenzációs matiné!

Jön: a nagy ujévi műsor: „KACAGJ BAJAZZÓ” Lon Chaneyel.

Prima
tűzifát

legjutányosabban házhöz szállít
Neumann fatereskedő

Aleea Principesa Elena (Bunyitailiget) 2-a
Telefon 499 963 Telefon 499

Külföldi
BUTOROK
hálok, ebédlok, uri
szobák alkalmi el-
árusítása 1031
hallatlan
olcsó árban
Waldnernerél

Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 19

AZ ESTILAP PANASZKÖNYVE

Ezreket fizetnek ki a sertésekre tapadó vásártéri sárért a mészárosok

Kaptuk az alábbi megszólalást érdemlő panaszos levelet: Tekintetes Főszekerestő ur!

Sziveskedjék b. lapjának, a panaszkönyv rovatban a következő soraimnak helyt adni.

Egyik nagyvárad ujságban olvastam, hogy milyen rettenetes sár van a baromfi piacon, hogy a vásárlók alig bírják megközelíteni. Hát ez nagyon szép dolog, hogy észreveszi valaki és szóváteszi, de kérem, ez még menyország. De tessék kifáradni a sertés- és marhavásártérre, hogy néz az ki, milyen sáros és gödrös. A baromfi-piacon, ha valaki vesz egy libát, az csak a libáért fizet, de mi

mészárosok, megvesszük a sertést, mikor a sárban jól megfürdik s 4-5 kg. sárral tapad, azt kg-ként jelenleg 38-40 lej-vel fizetjük.

Aki megvesz 8 vagy 10 darab sertést, az ezreket fizet ki a sárért.

Mi már fizetünk vagy tíz éve oly sokféle és magas taxákat, hogy abból kirakhatták volna a vásártér akár grá-

nítkövel is. Mert, mi fizetünk a vásártéren minden sertés után 53 lej, a vágáshoz 170, összesen 223 lej. Még ehhez jön a kincstári, városi, meg tudja isten hányféle adó. Még akkor, ha megvásároljuk, nem tudjuk hova beárni, mert

a meglévő jó olakat valaki lebontatta.

Igy még külön gondoskodni kell arról, hogy a sertést valahova elhelyezzük, vagy embert kell fogadnunk, ha a szarvasmarha-vásártéren is dolga van. A marha-vásártéren ugyanilyen állapot uralkodik, azzal a különbséggel, hogy a taxa jóval horribilisabb.

Azt szeretném tudni igen tisztelt Főszekerestő ur, miért fizetjük mi ezt a rengeteg taxát, mit kapunk mi érte? Talán egy nagyvárosi vágóhidat, aminek a megközelítése a lovaink életébe kerülhet a lehetetlenül rossz, éles kaviocsal felszort vágóhídi út miatt.

Ügylátszik, bennünket csak az adókiivetésnél méltatnak figyelemre, ott aztán nem feledkeznek meg rólunk.

Egy hentes-iparos.

Legelők maradtak a kiosztott házhelyek

Ahol építkeztek is, a telek ma sincs az adományozottak nevére írva

A házhely-kiosztás alkalmával a nagyvárad házhelyigénylők különböző városrészekben, a Réten, az Össi-pusztán, a Kommendáns-réten és a Bányasor baloldalán elterülő legelőkől kaptak házhelyet.

Az agrártörvény kimondja, hogy a kiosztott házhelyek öt esztendő alatt lakás építendő, ez is volna a helyes cél; házhoz juttatni az arra érdemeiket és így enyhíteni az óriási lakásnégyzet, mely a háború után óriási arányokat öltött. A programnak másik részét

az olcsó kölesönt azonban még most sem kapták meg a házhelytulajdonosok és így a terv félbenmaradt, mert hiszen melyik állami tisztviselőnek és nyugdíjasnak van most nézve házépítésre? Az öt esztendő pedig veszedelmesen közeledik.

Azonban azok is, akik életük hosszú során összekuporgatott kis vagyonkájukból hajlékot építettek maguknak, amin talán még adósság is maradt, igen érdekes helyzetbe jutottak. Tudniillik ezeket a házhelyeket kisajátították ugyan, de telekükön még mindig nem írták a birtokosok nevére. Nincs kizárva, hogy ez azzal a céltalatlansággal történt, hogy ne legyen hosszadalmas az eljárás azokkal szemben, akik nem építettek és így megfosztják őket házhelyeiktől.

A hibás elrendezés tényleges súlypontja mégis ott van, hogy nincsenek átírva a telekkönyvben a házhelyek az új tulajdonosok nevére. Így a lakóktól bekebelezéses kölesönt nem is vehetnek fel azok sem, akik építettek és az építkezésüket ebben a formában szeretnék volna elősegíteni, hogy számításait szerint legalább némi mi inális kölesön bérházaknak céljaira, amikor az épület rendelkezésükre fog állni.

A volt kormány nem adott

Swetterek, keztük, tricóáruk

Hófehérke

harsányházban
legjobb és legolcsóbbak!

kölesönt ígérete ellátására, tehát sokan nem építhettek. Ezeknek megint az a bajuk, hogy elvehetik tőlük a házhelyet, ami honorálás volt a frontért, a sebesülésért, a szenvedésért, megpróbáltatásokért.

A házhelytulajdonosokról

Egy kiló a női ruházat

A mezelen divat tulhajtásai

Életfeltételeink egyike sincs olyan változásoknak alávetve, mint a ruházatunk. A férfi viseletéről nem sokat lehet mondani. Egyszer a nadrág tulróvid, máskor tulhosszu volt, a gallér egyidőben oly magas volt, hogy szinte fulladás veszélyével fenyegette viselőjét, máskor igen bő, például a Schiller-gallérnál. Az erős férfi mellett a kemény vasalt inggel jelképezték és jelképezik még ma is, jóllehet már több, mint félszázad óta irnak és szónokolnak ellene.

Az asszonyok mindent megengedhetőnek tartanak, ami divat. Nagy bűnnek tartják, ha valaki nem a divat szerint öltözködik. A modern női ruha a térdet szabadon hagyja, ujjatlan, ugyyszólván baby-kosztüm, ami azáltal válik teljesebbé, hogy bő mellkivágása van és lehetőleg számos gerincesigolyát hagy szabadon. A levét-közési mániának alapja, hogy viselőjét megfiatalítsa.

A női ruházat mindig magán viseli a férfiert való küzdés bélyegét és kifejezett formájában csak az igazán fiatalos iránt van érzelme. Ezt a nők ösztönszerűen, minden különös felvilágosítás nélkül érzik és megértik. A mai divat inkább levetkőzéshez hasonlít és éppen az ugynevezett izgatógöngyöl testrészeknek mutogatása az, ami a legkülönböző körökből a divat megszorításának követelését kiváltotta. Tény az, hogy nem egyszer látni hölgyeket, akiknek testfelületük ötven százaléka fedetlen és olyan részek szemléltetését is lehetővé teszi, amit hajdan a nők nem mertek volna nyilvánosan mutogatni.

Millió és millió olyan asszony van, akik lassanként kiváncsiak ezekből a körülményekből, de a divat hatalmának nem képesek ellentálgatni. Ezeket az asszonyokat vigasztalja egyelőre az, hogy minden divatot megúnnak előbb-utóbb a férfiak úgy, hogy az magától eltűnik. Szolgálaton vigasztalásul az is, hogy rövidebbek már nem lehetnek a ruhák, fedetlenebb már nem lehet a test.

Általános törekvése a nőknek, hogy azokat a különbségeket, amelyekről hivatásukat

pen úgy megfeledeztek, mint az új kisbirtokosokról. Egészen biztos, hogy száz házhelytulajdonos közül kettő is alig tud házat építeni. A többi házhely megmarad legelőnek; a szép terv, hajlékhoz juttatni a hadviselteket, kutba esett és csak a visszaélések számát szaporította. Ha a külföldi kölesönt annak idején olcsó kölesönt kaphatnának a házhelytulajdonosok, az építkezés megindulásával mind az enyaidé a lakásnégyzet is. (S. L.)

és társadalmi állásukat meg lehetne ismerni, lehetőség szerint elkerülnék. Ebből következő, hogy a felső ruházat minősége nagyon változó és különböző. Legnagyobb különbségek vannak azonban az alsó ruházat tekintetében. Ezt elég alkalmunk van az orvosoknak megfigyelhetni. *Összedállítása szerint a nők nyári öltözéke általában 955 gm-t, a téli pedig 2,5 kg-t nyom.*

Bár nem tartozik szorosan a higiénikus viselethez, mégis itt emlékeztünk meg a modern hajviseletről, a bubifrizuráról. Sokan fiatalodni vélnek, ha hajukat rövidre vágatják, sokan meg azért választják a bubifrizurát, hogy ne kelljen hajuk ápolásával sokat vesződni. A bubifrizura és a fej tisztasága nem mindig halad együtt.

KÖRÖZNEK EGY BÉCSI ÜGYVÉDET, AKI KIFOSZTOTTA EGY MAGYAR HUSZÁRTISZT ÖZVEGYÉT

Bécsből jelentik: A bécsi ügyészség letartóztatási parancsot adott ki dr. Kohler Sebestyén bécsi ügyvéd ellen, aki jelenleg egy svájci üdülőhelyen tartózkodik.

Dr. Kohler egy feljelentés szerint mindenéből kiforgatta a ményi Dezső magyar huszárkapitány özvegyét, született Lichtenstein Zsófia hercegnőt. Az ügyvéd az özvegy megbízásából háromszázezer sillinget hajtott be több személytől, de ezzel a pénzzel nem számolt el. A feljelentés elől az azal tért ki dr. Kohler, hogy nagy ingatlanokat ajánlott fel, amelyekről azt állította, hogy tehermentesek. Asszorogtatott helyzetben levő nő elfogadta ezt a megoldást és mikor jóval később értékesíteni akarta az ingatlanokat, akkor derült ki, hogy azok tul vannak terhelve és értéktelenek. A kapitány özvegye feljelentést tett az ügyvéd ellen, akiről kitudódott, hogy több arisztokrata családot hasonlóképpen kiforgatott a vagyonukból. A károsultak azért nem tettek feljelentést az ügyvéd ellen, mert hitegette őket.

Az ügy Bécsben, ahol dr. Kohlert, mint korrekt ügyvédet ismerték, nagy szenzációt keltett.

Vászon, schiffon és damaszt

legolcsóbban beszerezhető

1050

Witrael Vilmos

Str. Avram Iancu (volt Kossuth-utca) 2.

Gyári lerakat
Gyári árak!

Most van az évfordulója

akkor is pontosan Szilveszter előtt voltunk, ültünk a kávéházi asztalnál délutáni uzsonna időben. Többnyire újságírók, néhány festő és a jóbarátok.

Odakint már viharzott december, csufos idő járt, az emberek állig begombolkozva, deresen, zuzmárásan rohantak be a Royalba, levették magukról a szikrázó nedvességet. Valaki, aki most érkezett az asztalhoz, új naptárakat hozott magával, kemény csomagoló papírból pakolta ki, az óvszámot nem tudom jól, de úgy emlékszem 1924-et írtak a naptár födelére. Álló naptárak voltak ezek, az illető a nyomdából jött, még melegen markolta föl azt a néhány darabot és hozta magával, hogy otthol, a hivatalába íróasztalára állítsa őket. Amolyan följegyzési naptárak voltak, aminek a lapjait vissza is lehet gyűrni, nem okvetlen szükséges leszakítani.

Marton Manó, ő is ott ült közöttünk, izgalomtól sápadtan ragadta kezébe az egyik naptárt, vékony ujjával sebesen hajszolt fel egy áprilisi dátumot.

— En már ekkor nem leszek! — mondotta és a szeme fényében komor tüzzel ott vibrált a settenkedő Végzet.

Ez a naptár-jelenet volt az első, amikor a halál gondolata elkezdte foglalkoztatni és nem adott neki többet nyugtot. Már csak prolongált évről-évre és hónapról-hónapra. Akik akkor ott ültek mellette s baráti szívvél igyekeztek optimizmusra hangolni, a pusztuló életü Marton Manó előtt némán és dermedten álltak meg, hiszen szemlátomást közeledett hozzá a borzalmas óra, amelytől az egészség és az életöztön görcsösen igyekszik elfelejkezni, nem venni tudomást róla, hogy ez az óra jár. Ott ketyeg mindnyájunk fölött és jön-jön, minden muló pillanat — egy lépés közelebb. (bl.)

SZENZÁCIÓS

SZILVESZTER-EST

sorsolással egybekötve a

PALACE KÁVÉHAZBAN

a színtársulat legjobb erőinek közreműködésével és más szenzációs meglepetések

* Tündérutjak 1927. évi évfolyam egyes száma ára 25 lej. Kapható a Hegedűs hírlap-irodában.

* Korcsolyák legolcsóbban Kun vaskereskedőnél, Kossuth-utca 3. szám.

Pati és Palachon esete Josefina Bäckerral Szombattól kezdve az Apollóban

Az angol király nem vesz magához táplálékot

Újból válságosra fordult V. György állapota

— Az Estilap eredeti távirat. —

Londonból jelentik: Néhány napi kedvező tünet után, az angol király állapota tegnap újból válságosra fordult. Erőállapota teljesen csökkenett, táplálékot egyáltalán nem tud felvenni. Egész London lázas izgalommal várja a király állapotáról óránkénti időközönként kiadott orvosi bulletinokat. Az udvari orvosok most már minden pillanatban félnek a katasztrófa bekövetkezésétől.

Párisból jelentik: A Berengaria hajó fedélzetéről beteg édesapja ágyához utazott György herceg. Az utazással kapcsolatosan, roppant kedves

epizódról emlékeznek meg az utitársak. Az angol királyi herceg ugyanis a hajón ünnepelte meg születésnapját. A hajó szakácsa egy remek tortát készített a királyi herceg tiszteletére, amelyet walesi munkátlanok javára, százharminckét ezer frankért árvereztek el. Kétségtelenül, ez volt a világ legdrágább tortája. Ugyanakkor egy amerikai milliárdos ragyogó, szép felesége jótékonyági csókjait ötven dollárért vesztegette ugyanezt a célért. Kerek négyezer csókot adott el ötven dollárjával.

Olműtzben elfogtak egy lövöldöző magyar betörőt

— Az Estilap eredeti távirata —

Olműtzből jelentik: Tegnap délelben az egész város lakosságát lázas izgalomba hozó betörő-üldözés történt. A belváros egyik üzletét akarta fosztogatni a betörő, munkaközben azonban megakadt és az elszánt betörőt a rendőrség az utca közönségével együtt üldözőbe vette.

A betörő a kezében lévő revolverből menekülése közben több lövést adott le s e közben sikerült egérutat nyernie és fölzaladt egy háromemeletes bérpalotára, ahonnan leereszkedett egy péküzletbe. Ott aztán tovább folytatta a lövöldözést. A péküzletben a városi színház balletmestere véletlenül ott tartózkodott. A balletmester elszántan nekiugrott a betörőnek és még mielőtt a rendőrök a bémulattól magukhoz térhettek volna, kicsavarta kezéből a revolvért. Ilyenformán sikerült ártalmatlanná tenni a menekülő betörőt, akiről megállapították, hogy Schwartz Józsefnek hívják, békéscsabai hirtelt és körözés alatt álló zovottmul-tu egyén. Letartóztatták.

A nyiregyházi cigányprimás uri leányát megszöktette egy kóbor cigány

Tegnap este fogta el őket a rendőrség Lakatos Dudu putriljában

A nagyváradi rendőrség tegnap látogatást tett a nagyváradi kóborcigányok vendégszerető lakásán. Legnagyobb meglepetésére, a híres Lakatos Dudu kunyhójában egy feltűnően szép, fiatal cigányleányt és egy ugyancsak hasonlóan jóképű legényt fedezett fel, akik teljesen ismeretlenek voltak a megjelent rendőri közegek előtt. Azért volt ez meglepetés, mert a rendőrség személyes ismerőse Lakatos Dudu

egyike volt azoknak, akik részt vettek a mezőtelegről rablógyilkosságban és ő maga négy évi fegyházat is ült ezért a véres bűntettért.

A rendőrségnek az a gyanúja volt, hogy ezek a fiatalok kóborcigányok, akik a határon túlról szöktek át és részesei voltak különböző betörésekben, amelyeket Magyarországon és itt követtek el. Ma reggel azonban megjelent a rendőrségben dr. Gredinári ügyvéd, aki

A legolcsóbb szilveszteri mulatság a

Passage-mező szilveszteri
film-kabaréja

12 felvonásos műsor
váraddon még nem lá-
tott vigjátékokból!
Malac sorsolás!

igazolta a fiatal cigányok személyazonosságát.

Kiderült, hogy a kislány neve Balázs Éva és a nyiregyházi cigányprimás egyetlen gyermeke.

Mindössze 17 esztendő, nagyon jómodu és szülei sehogysen akarták kéréséhez, Tengeresék Bálinthoz feleségül adni, aki alig idősebb nála és nem származik olyan jó családból, mint a cigányprimás lánya.

A fiatalok fellázdak a szülői önkény ellen és megszöktek Nyiregyházáról. Egyenesen Nagyváradra jöttek, ahol természetesen a cigánynegyedben kerestek menedéket. Egyetlen éjszakát töltöttek itt, de résztükre, mert máris rajtuk ütött a razzia. A rendőrség egyelőre magánál tartja a fiatal párt mindaddig, míg a helyzetük kellőképpen nem tisztázódik. Ha csak cigánymódra vannak összeküldve, a nyiregyházi cigányprimás lányát visszafelvoncolják Magyarországra. A romantikus putriából — amelyet visszavágyott — polgári otthonába.

MEGYILKOLTA FELESÉGÉT AZTÁN ÖNGYILKOS LETT

Budapestről jelentik: Topita Mátyás gépész, aki feleségével már régebbi idő óta állandóan veszekedik, tegnap hosszabb civódás után, egy disznóölő késsel leszúrta feleségét, Czukor Rózát. Az asszony kitan-torgott az udvarra, néhányat hangosan sikoltott és összergyött. Mire a mentők megérkeztek, már meghalt.

A gépész, amikor látta, hogy felesége meghal, saját magát is nyakonszurta és életveszélyes sebekkel szállították be a kórházba, ahol most haldoklik.

Szilveszter-est a Párel-utcai Munkás Otthonban. A szociáldemokrata munkásság nagyszabású Szilveszter-estét rendez a Párel-utcai Munkás Otthonban. A kitűnő működve-lő gárda pompás műsort állított össze. A műsorban három egyfelvonásos vigjáték, kuplák, stancák, tánc-duett és számos kacagtató számok. Az előadás este 9 órakor kezdődik, amelyet reggelig tartó tánc követ. Belépti díj nincs, csupán a műsor megváltása kötelező. A zenét a kibővített munkás zenekar adja.

Holnapról kezdődőleg:
NATASA HERCEGNŐ
nagyobb, szebb, mint a Kerenin Anna, a Heyman-szinkör-ben.

SPORT

Háromnapos országos ping-pong verseny
Nagyváradon

Karácsony két napjára volt tervezve a NAC és Makkabea országos versenye. Azonban az idegenek annyira előzőnlöttek Nagyváradot, hogy lehetetlen volt a versenyt két nap alatt befejezni. Sőt, még a harmadik nap éjjel sem fejezték be teljesen. Sajnos, a rendezésről a legrosszabbakat mondhatjuk. S ez főképpen Foglank köszönhető, ki nem értett még arra, hogy ilyen hatalmas versenyen a főtenyező szerepet töltsse be. Popper Ernő és Stekli megtették mindent, ami tőlük tellett, de segítő társak hiányán, nem bírtak rendet teremteni. Nagy visszatetszést szült valami Klein István nevű fiatal gyerek arroganciája a nézőkkel és az idegen játékosokkal szemben.

Visszatérve a verseny lefolyására, leszögezhetjük, hogy Romániában ehhez hasonló népes verseny még nem volt. Kolozsvár, Temesvár, Arad, Szatmár hatalmas gárdájával vonult fel.

A hölgyek közül *Liszka Mancsi* tündöklő játéka klasszis

versenyzőre vall. *Molnár Anus, Örömi Piri, Papos Irma*, a vendégek közül báró *Bánhidyné*, lovag *Zselinszkyné* nagyszerűen játszottak. A férfi versenyzők közül *Steiner (NAC)* gyönyörű teljesítménye minden dicsőretet megérdemel. Salamon igyekezett méltó társalenni. Foglank az egyéni versenyekből kiesett. A Makkabea gárdájából *Schlesinger, Spitzer* és *Goldstein* fényesen játszottak. *Goldstein*nek kissé morizálni kellene magát.

A vidékiek közül *Albert* élete legjobb játékát produkálta. A kolozsvári *Heller, Mauthner, Wasserstrom* nagyszerű játékosok. *Ponta, Stern II. (Arad), Márton, Weisz (Temesvár), Blóz (Kolozsvár)* azok, akikről a dicsőret hangján emlékezhetünk meg.

Rövid eredmények:

Férfi egyes: 1. Steiner (Nac)

Ifjúsági: 1. Steiner (Nac)

Férfi páros: 1. Steiner—Fogel (Nac.)

Csapatverseny: 1. ATE.

(A részletes eredményeket holnap közöljük.)

HIREK

* *Árlejtési hirdetmény.* A Szentegyház kórházi bizottságának határozata értelmében ezennel a zsidó kórház 1929. évi hus- és kenyérszükségletének fedezésére árlejtést hirdet. Zárt ajánlatok a kórház gondnoki irodájába nyújtandók be f. hó 31-ig. A Szentegyház vezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választson. Elnökség.

* *A szociáldemokrata-párt közgyűlési felhívása.* A biharmegyei és nagyvárad szociáldemokrata pártszervezet e hó 30-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja évi közgyűlését a Pável-utcai Munkás Otthonban. A vezetőség felhívja a pártszervezetnek tagjait, valamint a szociáldemokrata szaktanács kebelébe tartozó szakszervezeteknek tagjait, hogy a közgyűlésen teljes számban jelenjenek meg.

Hócipőt legjobban javít

Kalenda

Piața Unirii (Szt László-tér) 10.

* *Eljegyzés.* Szabó Piroška és Kiss György jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

* *Katholikus bál.* A róm. kath. egyháztanács január 6-án a farsangi hangulatnak megfelelő jótékonycélu műsoros táncmulatságot rendez, melyre hivatalos mindenki (külön meghívót nem bocsátanak ki), aki a farsang legelején jól akar mulatni. A műsorban, mely bővelkedni fog ötletekben, rádió is lesz, ami már magában véve is kecsegtető arra, hogy minél többen vegyenek részt a mulatságon.

* *Már csak ma láthatja A titokzatos tengeralattjárót.*

* *Sütőmunkások közgyűlése.* A váradai sütőmunkások vasárnap délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartanak, melyre minden váradai sütőmunkás megjelenése kötelező. A gyűlés a Wilson-utcai Munkás Otthonban lesz megtartva. Napirenden szerepel a csoport teljesülésének szervezése, amely minden sütőmunkásnak régi óhaja. Éppen ezért az intéző bizottság kéri a sütőmunkásság pontos megjelenését.

* *Már csak ma láthatja A titokzatos tengeralattjárót.*

VÉRES SZÜRET

Film-palace

Ideges a berlini sajtó, mert Benes
összevásárolta a bécsi lapokat

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: A Deutsche Tageszeitung tegnapi száma e cím alatt: „A cseh sajtó Bécsben” rendkívüli érdekes cikket közöl a cseh miniszterelnök nagyszabású külföldi sajtóakciójáról. A cikknek már alcímei is szenzációsak. „Ausztia aláaknázása” „További német lapok cseh kézen”. E szenzációt ígérő alcímek alatt megállapítja a berlini ujság, hogy Benes az osztrák sajtó tulnyomó részét megvásárolta a cseh politika számára.

A Der Tag, Die Stunde napilapok, Der Morgen, Die Börse, Der Goetz von Berlitzingen, Die Bühne című folyóiratok már régebben a prágai külügyi hivatal szoldjában állanak és ezeknek az ujságoknak minden politikai cikkét Benes akarata

irányítja. Kizárólag cseh érdekeket szolgálnak Ausztia és az egész német nép kárára.

Ezek a lapok — írja a berlini ujság — híven a cseh külügyminiszter terveihez, minden alkalmat felhasználják, hogy megzavarják Németország és Ausztia jóviszonyát és ezzel is ellensúlyozzák a csatlakozásra irányuló akciót. Benes azonban még ezzel sem elégszik meg. Most három újabb lapot akar megvásárolni és pedig a Wiener Allgemeine Zeitungot, az Illustrierte Wiener Extrablattot és a Wiener Mittagszeitungot.

A berlini lap követeli, hogy az osztrák kormány mielőbb vessen véget Benes sajtópolitikájának Ausztia területén.

SZENZÁCIÓS

SZILVESZTER-EST

a

PALACE ADMIRALBAN

sorsolással egybekötve.

Sikerült két estére SUGÁR BABA urhölgyet közreműködésre megnyerni.

Azonkívül

RENEE és HARRY

táncduett fellépte és más szenzációk

* *A Csarnok Szilveszter-estélyén* egy négylámpás rádiókészüléket, gramofont, aranyórát, ezüst szervicet, porcelán disztárgyakat és még sok más értékes halmit lehet nyerni. A főbb nyereménytárgyak a Spitzer Béla cég kirakatában láthatók. A tombolajegyek kaphatók ugyanott, valamint Kenyeres és Engländer cégnél. A kacagtató műsor, a Szilveszter királynőjének megválasztása, a konfetti és virágcsata s a reggelig tartó tánc mindvégig vig mulatságot biztosítanak mindenkinek, aki részt vesz a Csarnok Szilveszter-estélyén.

Apolló Szilveszteri
Kabareja vezet

* *A Protestáns Jótékony Egyesület* a szegények és árvák segélyezésére a karácsonyi szent ünnepek előtt miniszteri engedéllyel gyűjtést rendezett. Ugy a fáradhatatlan gyűjtőknek, mint a jó szívu adakozóknak hálás köszönetet mond az Egyesület Elnöksége.

Apolló Szilveszteri
Kabareja vezet

DR SOÓS ISTVÁN HELYETTESITI DR LAZAR AURÉLT TÁVOLLETÉBEN

Dr Lazar Aurél, a Comisia interimare elnöke tegnap délután rapid vonattal ismét karestbe utazott. Az elnök sok igen fontos városi ügyeit vitte magával. Többek között az állami kórházak fűtésének és világításának ügyét is el kell intéznie. Ezeket a kötelességeket a városra akarják hárítani és a Comisia interimare természetesen minden erejével tiltakozik ez ellen, mert hiszen a város teherbíró képességét már az eddigi állami feladatok is teljesen kimerítették. Dr Lazar Aurél távolléte alatt dr Soós István helyettesíti.

Schwartz Sajos férfiszabó

Str. Ep. Clorogariu (Uri-utca) 1.

A legvidámabb

Vigjátékok, operettek, mókák, magánszámok, zsargon kuplék, akrobatikus táncosok, néger trükk-táncos, román- és magyar táncok
Malacsorsolás

Jegyek már kaphatók

SZILVESZTER a Hegman-színházban

Főlépnek:
Parlaghy Ilonka, Lantos Béla, Holykó Ferenc,
Tompai Pufi, Juliette & Harry, Little Charley,
Ali Riza török táncos

Elővételi pénztár d. e. 11 órától

Biharpüspöki felé egy autó elgázolt egy biciklistát

A súlyos sebesülést magára hagyva, az autó kioltott lámpákkal tovább roham. — A falusiak könyörülete mentette meg az áldozatot.

Ma hajnalban, a biharpüspöki országúton véres autószerencsétlenség történt. Fekete nagyváradai mézáró ment ki teherautóján a faluba hűsért. Az autót Reich Mihály sofőr vezette. Egy fordulónál az autó elgázolt egy magános biciklistát, akinek keze és a lába tört el és eszméletlenül fekvén maradt az országúton.

Az előhívott mentők beszélgettek a biharmegyei közpórházba, ahol megkísérelték kihallgatását. A reggeli órákban még nem tért annyira eszméletre, hogy személyazonosságát meg lehetett volna állapítani.

Később kiderült, — mint az Estilap munkatársa jelenti — hogy az áldozatot Dombori Lajosnak hívják, 19 esztendő nagyváradai asztalossegéd, aki Biharpüspökiben lakik és Váradra igyekezett műhelyébe. Az autó szembe jött vele.

A fiatal embert, aki nagy vérvesztést szenvedett, a falusiak egy közeli parasztházba szállították be. Ők hívtak orvost is hozzá.

mert az autó, miután felidézte a véres szerencsétlenséget, miután törődve áldozatával, kioltott lámpákkal tovább roham.

Ugyátszik, csak későbbi megfontolás eredményezte, hogy a sofőr mégis jelentkezett a rendőrségen. A jószívű falusiak nyújtották Dombori Lajosnak az első segítséget, őket hívták hozzá el a biharpüspöki orvost is, aki később a nagyváradai mentőknek telefonált.

A hatóságok legnagyobb szigorára van szükség a hasonló embertelenséget tanúsító autósokkal szemben.

Külföldi országokban a karambol előidézője autójával és teljes vagyonával felel. Így

csökkentették le a minimumra az autószerencsétlenségek számát. Nálunk megismétlődő jelenség, hogy a gázoló autók tovább rohannak, ott hagyva a szerencsétlen áldozatot, mintha mi közük se volna hozzá.

Dombori Lajos a közpórházban ápolják. Állapota súlyos de nem életveszélyes.

A rendőrség Rácz Mihály sofőrt letartóztatásba helyezte, mivel beigazolódott, hogy ő volt a karambol előidézője és az elgázolás után tetézte bünyét azáltal is, hogy a sebesültet ott hagyta.

Maniu és Brătianu találkoztak a parlament folyosóján

— Sokáig elengedgett a két pártvezér —

Bukarestből jelentik: A parlament folyosóján tegnap délután négy óra tájban Maniu Gyula miniszterelnök találkozott Brătianu Vintilával, a liberális párt vezérével, akivel behatóan tárgyalt.

Mint ahogy liberális körökben ebből a találkozásból bizonyos következtetéseket vonnak le, a kormányhoz közel álló körök határozottan megcáfolják az erre vonatkozó híreszteléseket.

A cáfolat a liberális pártiak között nagy feltűnést keltett és azt állítják, hogy erre semmi szükség nem volt és különösen magasabb diplomáciai okokból nem is volt helyénvaló.

Különböznél tegnap délután öt órakor a nemzeti demokratapárt ülést tartott, amelyen Jorga professzor elnökölt. Szóla fel. Elmondotta, hogy a legutóbbi választás alkalmával kiderült, hogy a pártjának létjogosultsága van. Ilyen körülmények között neki az a szerep jutott, hogy a tisztességes emberek rendelkezésére álljon, úgy az országban, mint a határokon túl.

UJ VADÁSZ-INSPEKTOR

A vármegyei prefektúrára ma reggel érkező leirat érkezett ma a földművelésügyi miniszteriumtól. A földművelésügyi miniszter ugyanis a biharmegyei vadásztársaság inspektora dr. Papp Cornél helyettesi közigazgatót nevezte ki. A vadásztársaság inspektora eddig Cărlăveanu Jenő, a váradai posta- és táviráda igazgatója volt.

Apolló vasárnap esti malinca:

JOLLY JOCKER

Laura la Plante
legjobb filmje és

BALINT CUNIKÁ FELLEPTÉ

10 leles helyarák

Forgács Anna titkos kokain szeánszokon vett részt

Az Estilap eredeti távirata

Budapestről jelentik: Az Erdélyi Béla bűnperben izgalmas tárgyalási nap volt tegnap. A vallomások sulya alatt, Erdélyi Béla rosszul lett a tárgyaláson, mire azt fel kellett függeszteni. Később, amikor jobban lett, folytatták a tárgyalást. Minnich professzort hallgatták ki, aki azt javasolta, hogy mintán Klár vallomása a kezelőorvosok vallomásával ellenkezik, szembesítsék őket. Az elnök ezirányban intézkedett is.

Ezután Gál védő szólalt fel több színésznő kihallgatá-

sát kéri arravonatkozólag, hogy Forgács Anna titkos kokain-szeánszokon vett részt.

Frey szanatóriumi kezelőorvos kizártnak tartja azt, hogy valaki éjjel belopózhatott volna a szanatóriumba és mérget adhatott volna be a betegnek.

Gonda Antalné ápolónő ezzel szemben azt vallja, hogy ez mégis megtörténhetett és, nincs kizárva, mert egy-egy pillanatra, otthagya a beteget akkor, amikor családtagjai ott voltak.

Pall és Palachon esete Josefina Bäckerrel
Szombattól kezdve az Apollóban

Az angolok is kölcsön-ajánlatot tettek

— Az Estilap eredeti távirata —

Bukarestből jelentik: Politikai és pénzügyi körökben azt állítják, hogy londoni és berlini hírek szerint a román kormányhoz diplomáciai úton igen fontos ajánlat érkezett a külföldi kölcsön ügyében.

Igen magas helyről származó intervenciók eredményezték azt, hogy a külföldi kölcsön ügye nagy fellendülést nyerjen éppen akkor, amikor a tárgyalások elé már nehézségek gördültek, mert a román kormány nem tudta teljesíteni azokat a feltételeket, amelyeket, eleje terjesztettek.

Beszélik, hogy egy angol-román ajánlatról van szó, amely az angol bank égisze alatt azonnal perfektálható volna és így ellensúlyozhatná a franciánémet ajánlatot. Mondják azt is, hogy a Párisban megindult tárgyalások nehézségei kizárólag a Bleir társaság ajánlatával szemben merültek fel.

Beavatott politikai körökben a legnagyobb díszkrécióval tárgyalják ezt a legjobb angol helyről jövő ajánlatot, amelyet a kormány most vizsgál meg s állítólag már utasították Titulescut, hogy az ajánlat alapján a közvetlen tárgyalásokat azonnal kezdje meg.

A háziorvosok tiszteltéje. Az Országos Orvosszövetség helybéli fiókjá közli, hogy 1928. évre a háziorvisdíjak minimumát az érdekeltek anyagi viszonyaihoz és a teljesített munkához képest, 5-12000 lejben állapította meg.

Mary Dugan bűnpöre

Bayard Weiler, egy nálunk még ismeretlen színműíró izgalmas drámája, a Mary Dugan bűnpöre. Bayard Weiler vállalkozása messze esik a grand guignole idegfeszítő retentektől, de az amerikai színműíró drámája izgalmaiban és a mesészöveg érdekességében megtalálja mégis mindazokat az izgató szereket, amelyek a publikum idegeit három felvonáson keresztül megfeszítik. Mary Dugan története egy asszony élete, akit gyilkossággal vádolnak. A néző egy törvényszéki tárgyalást hallgat végig és ezen a tárgyaláson bontakozik ki előtte a dráma az ügyész, védő, tanúk, ügyvédek és a bíróság hozzászólásaiból.

Mary Dugan asszony természetesen, nem bűnös. Amíg azonban a felmentő verdikt elhangzik, Bayard Weiler egyik izgalomból a másikba sodorja hallgatóját. Az amerikai dráma nagyváradai szereplői mind kifogástalanul állották meg helyüket. A rendezést Janovics Jenő igazgató személyesen vállalta. A címszereplő Poór Lili passzív szerepében is klasszikus művészettel ábrázolja az ártatlant meghajszolt asszonyt. Kemény László mint ügyész, egy hivatásában kö-

nyörtelen, de emberiségét mindvégig megőrző típust mutatott be. **Lantos Béla** lángoló ifjúságával segítette elő azt a védői hévet, amellyel testvérét, a tévutra vezetett igazságszolgáltatás karjaiból kimenti. **Mészáros Béla** elszánt nagyvilági bünyőzője, markáns figura volt és hatásban **Tóth Elek** bírāja, **Izsáki Margit** a hűtlen asszony szerepében ott voltak legelői, akik a dráma valóságosságát megérezkeltették. Az epizód szereplők között sok derűt keltett **Laczko Aranka**, hasonlóképpen **Petróczy Alice**. A többiek, **Székelyhidy Adrien**, **Mihályfi László**, **Hoykó Ferenc**, **Balázs Samu** szintén csak dícséretet érdemelnek.

Ha az orvos vese-, gyomor, méh-csuszamlás, sérvek és operációknál, áldott állapotban vagy gyermekágy után, háskötőt rendel, — akkor forduljon bizalommal

Kovács Sándornéhoz

Nilgeiz-telep 779-3

* Francia és angol napilapok kaphatók a Hegedűs Hirlapirodában.

Megjelent

a Mereskovszky regény-sorozat, egy kötet ára 75 Lei.

Kapható:

Hegedűs Hirlapirodában

Használjon kizárólag csak

SPHINX

legfinomabb táblaolajat

Kapható 1-5 és 10 kg-os bobozokban minden fűszer, cseméjeüzletben és bodegában

Fischer Emil

ORADEA

Parcul Stefan Cel Mare (volt Tisza Kálmán)-tér 11. Telefon: 962

Fest

Tisztít

671

2 nap alatt

Kalinovcsán

a Sas alatt

kos

Vasal

SZABADALMAZOTT!

50%

HÖMEGTÁKARITÁS!

RADIATOR

GYARTJA

REICH LÁSZLÓ

ST. GENERAL HOLBAN (SZÉLES UT) 39

TELEFON 8-47

Italmérők figyelmébe!

Ajánljuk mélyen tisztelt vevőink figyelmébe **arad-hegyaljai, asztali, valamint furmint, delavare, muskotály stb. fajborainkat. Ugy-szintén likör, cognac, rum különlegességeinket**

Meer és Goldféder

borkereskedés, rum és likörgyár

Str. Saguna 1.

Telefon 285.

Kapucinus-utca 1.

Directiunea Societatei Tram-vayelor Oradea-Mare S. A. Publicatiune

Pentru luare la cunostiinta si conformate directiunea Societatei Tramvayelor aduce la cunostiinta, ca toate biletele libere, carnetele de calatorie si abonamentele isi pierd valabilitatea in seara zilei de 31. Decembrie 1928.

In consecinta cu incepere de la 1 Ianuarie 1929 nimeni nu are deplul sa calatoreasca cu biletele libere carnetele de calatorie eliberate pe imprimatale vechii.

Toti aceia, cari calatorese cu astfel de bilete, se vor considera de pasageri gasiti fara bilet si li-se va aplica drept amenda costul biletelor regulate de patra ori.

Directiunea Societatei Tramvayelor Oradea-Mare

Hirdetmény

Tudomásulvétel és mihezjárás végett az alulírott Nagyváradi Városi Vasút Igazgatósága közli, hogy valamennyi szabadjegy, utazási igazolvány és bérlet f. évi december hó 31-ével este hatályát veszti.

APRÓHIRDETESEK

Levelezés

KIKÖLTÖZÉS miatt, ridikül, pénztárca, necessaire, és bőröndöket nagyon olcsón árultunk. Bőráruipari lerakat, Regele Ferdinand (Rákóczi-ut 5 sz. (Vaislovich házi) 1065

Lakás

IRODAHELYISÉG központban kiadó. Cim Hegedűs Hirlapirodában. 880

HAROMSZOBÁS, előszobás modern lakás új épületben, parkettel, azonnalra kiadó. Értekezhetni Grün fűszerkereskedés, Aradi-ut 3. szám. 956

KÖZPONTBAN 2 szobás fürdőszobás parkettes lakás január 15-ére kiadó. Telefon 867. 968

KÉTSZOBÁS modern lakást a központban keresek. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 967

2-3 SZOBÁS lakás a Palace-épületben kiadó. Irdeklöhetni Palace-szálloda portásánál 965

KIADÓ egy üzlethelyiség, hentes és mészárosnak kívánóan alkalmas és egy rollós üzletajtó eladó Klein Albert, Bratianu (Szaniszló-utca 71. 960

Alkalmazás

MINDENES leány, aki szépen takarít, (főzés nincs) felvétetik Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 961

FIATAL izralita kereskedőség fűszer, ital- és vegyes kereskedésben teljesen jártas, önállóan tud dolgozni, román nyelvet perfektül bírja, azonnal felvétetik, Steinfeld; Nagybárod. Telefon 5. 829

ÉVES bizonyítvánnyal mindenkes főzőnő felvétetik. Kardos, Ferdinand király (Rákóczi)-ut 8. 973

GYERMEK-SZERETŐ leányt keresek két éves kislányhoz. Vezér üzlet, Maria királyné-tér 1. 974

EGY jó munkás borbély-ségét azonnal felvétetik. Victoriei (Kolosvári-utca 52. sz. 972

SZOBALÉNYT keresek január 1-re. Dr. Andrine Bratianu (Szaniszló)-u. 16-a

Adás-vevés

MODELL ridikülök elegáns kivitelben, olcsó árban Bőráruipari lerakat Regele Ferdinand 5. Vaislovich-ház. 1065

AMERIKAI íróasztal, kis és nagy iratszékény eladó. Cim a kiadóba. 964

JOMENETELÜ bodega berendezéssel olcsón átadó. Cim a Kiadóba. 966

WERTHEIMKASSÁT 1-es nagyságban megvételre keres Leitner Márton rt. 975

FORD COUPÉ két üléses, használt, jókarban jutányosan eladó. Andriská autózlet. 939

Különlék

SZÉPEN mosok, vasalok, házakhoz ajánlkozom. Nagyné Vitéz-u. 30. 755

GEPAJOUROZAST és endlizést szépen és olcsón készít Erbsteinné, Szaroveszky-utca 11, vagy Cuza Voda (Szacsavay)-utca 28

ELVESZETT csütörtök d. e. állomástól villamosig kis csomag, melyben 2 könyv volt. Megtaláló adja be a Hegedűs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárába. 971

HANGSZEREK szakszerű javítását olcsón vállalom. Haar, hangszerkészítő. Str. Vlahuta (Szt. János-u. 21.

Minden elfogadható árért vásárolhat

most a **HERBST** ékszer, óra, brilliánt drágábbban Piaja Reg. Maria (volt Bemer-lér)

1 pár 14 karátos arany karikagyűrű 700 leitől kezdve Nikkelóra 200-300 lei és feljebb, Ebresztóra 130 " " " " Omega és Doxa órák 800-1000 és feljebb.

Arany karóra 900-1000 " " Férfi aranyóra 3000 " " 6 pár kés, villa valódi ezüst most 1050 " " Női karóra 350 Lei 592

Olcsón, szépen, gyorsan fest, tisztít, mos, vasal

Szabó László

Take Ionescu (Körös)-utca 1.

Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand 2.

Szőrmeárak

nagy választékban, legjutányosabban kapható

Leichner szücs

Strada Ep Ciorogariu 4.

Aszódihoz

ma trissen érkezett

csokoládé desszert bonbonok! Kolin 1-es kilója Lei 100, 2-ös kilója 120, 3-as kilója Lei 150. Vingai és Praline kilója Lei 80. 1/3 1/4 1/2 1 kilós doboz csokoládé desszertek 25-35, 45-50 100 és 120 leies dobozokban. Kapsa Zamfirescu, Maria Regina, Kandia Melissza, Berindei Stolwerk, Hess gyártmányok szintén ma érkeztek, és újévi

ajándék dobozokban óriási választék, ugy-szintén kimérve is a közönség rendelkezésére áll olcsó árakban

ASZODI Sas-palota

Külföldre utazók figyelmébe!

Vízumárak:

Fél magyar vízum	490 Lei
Osztrák	610 "
Francia	650 "
Német	1090 "
Olasz	630 "
Cseh	590 "
Magy. utl. hossz. 1-es	250 "
" " " " " " " " " " " "	11-es 1000 "
Jugoszláv vízum	850 "

Felvilágosítást bármilyen vízumról Vidékieknek postán azonnal elintézzük.

Telefon 458

Utlevélügyeket külföldi konzulátusoknál azonnal elintézzük.

Hegedűs Hirlapiroda

Sonnenfeld Adoli-nyomda r. t.